

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 309

van **KOEN VAN DEN HEUVEL**

datum: 24 maart 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Vlaamse begroting - Impact stijgende langetermijnrente

De langetermijnrente in de eurozone stijgt stelselmatig. In Duitsland is het rendement van staatsobligaties met een looptijd van 10 jaar midden januari voor het eerst sinds 2019 boven nul gestegen. Een belangrijke drempel aangezien de Duitse rente vaak een invloed heeft op het rentepeil in de eurozone. De Belgische rente op overheidspapier met een duurtijd van 10 jaar steeg op 22 maart 2022 voor het eerst sinds 2018 boven de 1%. Economen verwachten dat de rentes blijven stijgen en ook de grootbanken verwachten dat de rentestijgingen zich de komende maanden doorzetten, al zijn de voorspellingen van de stijging wisselend tussen 0,5% en 1,05%. De Nationale Bank verwacht daarentegen dat de rentelasten van alle Belgische overheden samen in 2023 nog licht zullen dalen en in 2024 stabiel blijven. Het Rekenhof waarschuwde in zijn verslag op de initiële Vlaamse begroting van 2022 reeds voor het risico dat bij een hogere inflatie het moeilijk wordt om de rente op een laag niveau te houden.

1. Hoe schat de minister de gevolgen van de stijgende langetermijnrente voor Vlaanderen in?
2. Voor welke bedragen dient de Vlaamse overheid in 2022 kapitaal te ontfemen?
3. Hoeveel van de Vlaamse schuld wordt gefinancierd met een vaste rentevoet? Hoeveel met een vlottende rentevoet?
4. Hoeveel bedraagt de gemiddelde rentevoet op dit moment?
5. Heeft de minister reeds enige indicaties dat de rente in 2022 hoger zal stijgen dan de geraamde rentekosten in de begrotingsopmaak 2022? Zo ja, wat zal de concrete financiële impact zijn van de huidige rentestijging op de BO 2022?
6. Hoe zal Vlaanderen zich opstellen tegen de mogelijke financiële gevolgen van de inflatiestijgingen en de stijgende rentelasten?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 309 van 24 maart 2022

van **KOEN VAN DEN HEUVEL**

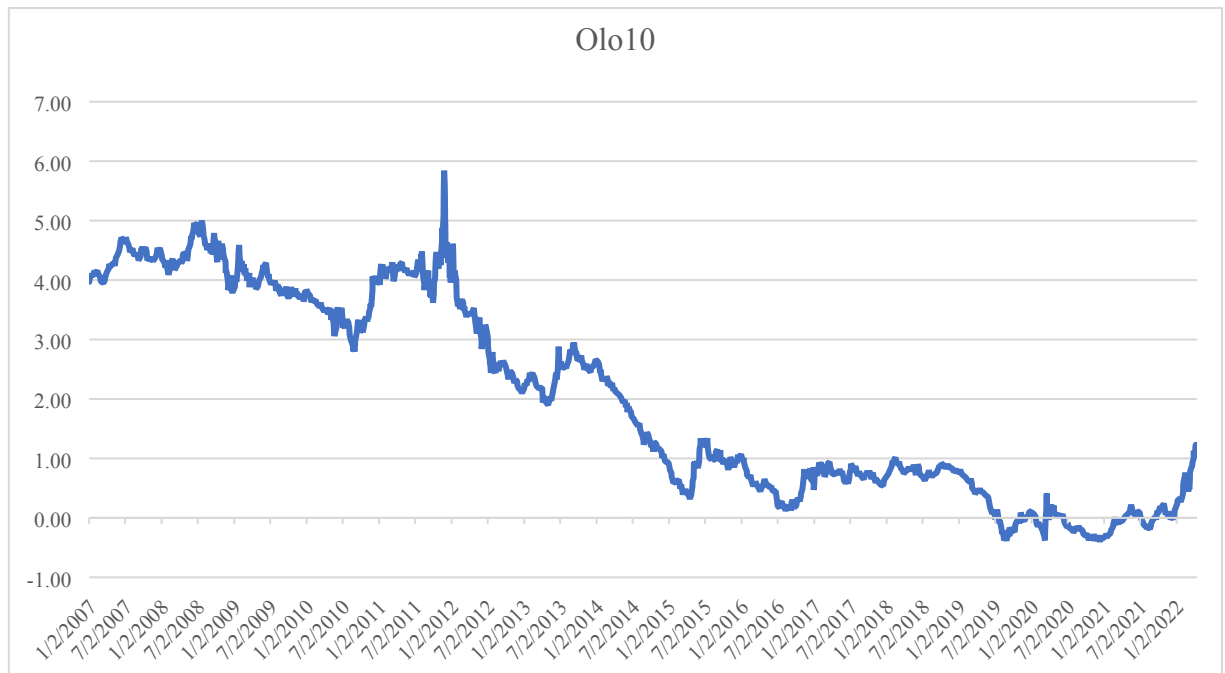
1. Gezien het feit dat het grootste deel van de directe schuld met een vaste rentevoet is aangegaan, is het effect van de huidige rentestijging relatief beperkt op korte termijn. De voorbije 7 jaren werden de meeste nieuwe leningen van de directe schuld aangegaan met een vaste rentevoet voor lange looptijden (10 jaar tot zelfs 30 jaar). Hierdoor konden we profiteren van de extreem lage lange termijn rentevoeten die sinds 2015 in voege waren. Door die rentevoeten vast te leggen voor een lange periode vermijden we dat er onaangename schokken optreden wanneer de rentevoeten terug stijgen.

Op langere termijn maakt de stijgende langetermijnrente wel duidelijk dat gratis lenen tijdelijk was. Het is dus absoluut noodzakelijk om als Vlaamse overheid de nood aan externe financiering zo snel als mogelijk te beperken.

2. Op basis van de inschatting bij de BA 2022 is er dit jaar voor 5,1 miljard euro aan nieuwe financiering voorzien. In grote lijnen betreft het volgende financieringen.

	in miljoen euro
Sociale huisvesting	1.477,0
School Invest	72,2
BAM	125,0
Begrotingstekort	1.368,5
ESR-8	774,6
kaslekken (A1/A3)	215,5
Relance plan	955,0
Herfinanciering EMTN	133,5

3. Eind 2020 was van de directe schuld 91,22% aan een vaste rentevoet en 8,78% aan een vlottende rentevoet. Eind 2021 was de directe schuld voor 93,24% aan een vaste rentevoet en voor 6,76% aan een vlottende rentevoet.
4. De gemiddelde rentevoet voor de directe schuld bedroeg 0,85% eind 2020 en 0,76% eind 2021.
5. De totale geraamde rentekost zal bij de begrotingsaanpassing 2022 lager liggen dan in de begrotingsopmaak. Langs de ene kant is er inderdaad een verhoging van de rentevoeten maar langs de andere kant is er ook een verlaging van de financiële noden. Het betreft hier zowel lagere financieringsnoden in 2021 door het betere begrotingsresultaat als financieringsnoden die pas later in 2022 worden verwacht.
6. In de eerste plaats wil ik er op wijzen dat de rente in historisch perspectief niet hoog staat en zich eigenlijk zelfs nog op aantrekkelijke niveau's bevindt. Zie onderstaande grafiek die de evolutie weergeeft van de OLO op 10 jaar.

Als Vlaamse overheid kunnen we niet veel doen aan de stijgende rentes. Wat we wel kunnen doen is zo snel mogelijk als goede huisvader de nood aan externe financiering beperken voor het financieren van begrotingstekorten. Enkel op deze manier kan de impact worden geminimaliseerd van nadelige renteschommelingen. Verder zal ik via het opzetten van een schuldcomité bekijken of er nog mogelijkheden zijn tot verbetering van het schuldbeheer van de Vlaamse overheid.